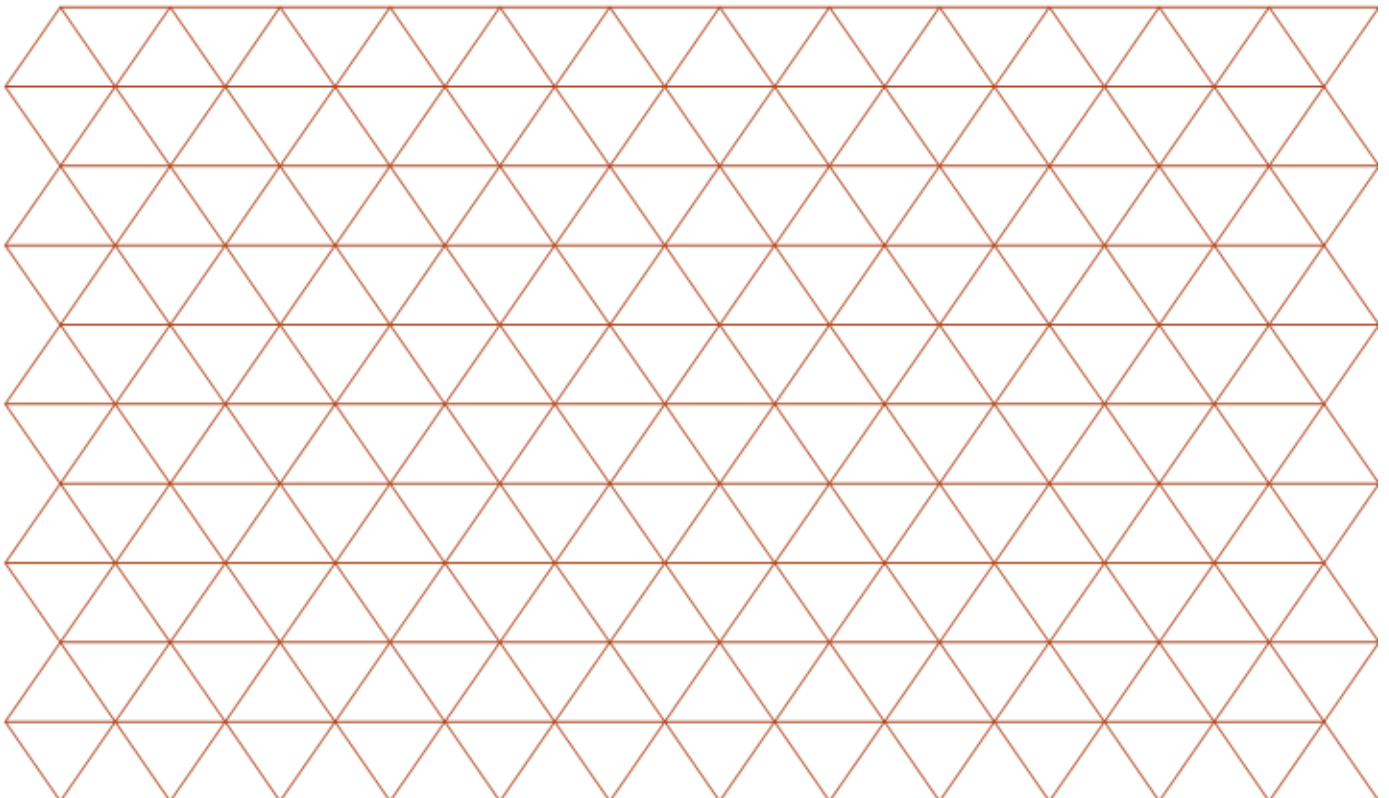

Pedagogisk personal i skola och vuxenutbildning

Läsåret 2023/24

**Sveriges officiella
statistik**

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2024-04-04

Diarienummer: 2024:970

Skolverket, Solna 2024

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Om pedagogisk personal	5
Om statistiken om pedagogisk personal	6
Antalet lärare i skola och vuxenutbildning	9
Antalet lärare i olika skolformer	9
Lärartäthet	11
Könsfördelningen bland lärarna	12
Lärarnas utbildning och erfarenhet	14
Andel lärare med legitimation och behörighet	14
Behörighet inom olika ämnen	16
Modersmåslärare	20
Speciallärare och specialpedagoger	22
Annan pedagogisk personal	23
Läroassistenter	23
Studiehandledare på modersmål	24
Rektorer	24
Studie- och yrkesvägledare	25
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats	26

Sammanfattning

Här sammanfattar vi statistiken om pedagogisk personal i skola och vuxenutbildning. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Där finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/>

- Antalet lärare i skolväsendet läsåret 2023/24, omräknat till heltidstjänster, ligger på samma nivå som förra läsåret. Totalt finns det 141 000 heltidstjänster som lärare läsåret 2023/24.
- Förskoleklassen har fortsatt högst andel behöriga lärare och förskollärare, nästan 87 procent. Även inom gymnasieskolan är andelen behöriga lärare relativt hög, 84 procent läsåret 2023/24. I anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola är enbart 12 respektive 16 procent av lärarna behöriga.
- I grundskolan är andelen lärare med legitimation och behörighet nästan 72 procent. Det är något högre jämfört med föregående läsår. Lärarbehörigheten är fortsatt högre i kommunala grundskolor, drygt 72 procent, jämfört med fristående grundskolor, 65 procent
- Högst andel behöriga lärare i grundskolan finns det i ämnena svenska, matematik, idrott och hälsa samt franska. Lägst andel är det i ämnena svenska som andraspråk och teknik.
- I gymnasieskolan är andelen lärare med legitimation och behörighet 84 procent. Det är något högre än förra läsåret. Även i gymnasieskolan är andelen behöriga lärare i kommunala skolor fortsatt högre än bland lärare i fristående skolor. I kommunala skolor är 87 procent av lärarna behöriga, jämfört med drygt 77 procent av lärarna i skolor med enskild huvudman.
- Högst andel behöriga lärare i gymnasieskolan finns det i ämnena svenska, historia och engelska med över 90 procent behöriga lärare. Lägst andel är det i ämnena svenska som andraspråk och teknik, med drygt 50 procent behöriga lärare.
- Antalet tjänstgörande lärarassistenter läsåret 2023/24 är 4 840 personer, vilket motsvarar 3 540 heltidstjänster. Jämfört med läsåret innan har antalet heltidstjänster bland lärarassistenter minskat.

Bakgrund

I det här avsnittet ger vi en kortfattad överblick av de yrkeskategorier som samlas in i statistiken om pedagogisk personal samt vilka skolformer som statistiken avser. Vi beskriver även hur uppgiftsinsamlingen går till samt jämförbarheten över tid.

Om pedagogisk personal

Statistiken innehåller individuppgifter om olika kategorier av pedagogisk personal.

Lärare

Den som leder undervisningen i skolväsendet är lärare eller förskollärare. Huvudregeln är att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.¹ Exakt vad som krävs för behörighet att bedriva viss undervisning anges i förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

Undantag från legitimations- och behörighetskravet finns för undervisning som avser modersmål, yrkesämnen på gymnasial nivå och vissa kurser i kommunal vuxenutbildning.² Även lärare vid skolor som bedriver annan undervisning på engelska än språkundervisning samt lärare vid fristående skolor med waldorf-pedagogisk inriktning är undantagna legitimations- och behörighetskravet.³

Speciallärare och specialpedagoger

Speciallärare är lärare som arbetar med elever som är i behov av särskilt stöd. Detsamma gäller specialpedagoger, men dessa har till skillnad från specialläraren oftast en mer handledande roll.

Rektorer

Det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Benämningen ska förbehållas den som har en anställning som rektor.⁴

Rektorer ska enligt skollagen ha pedagogisk insikt. Denna pedagogiska insikt ska de ha skaffat sig genom både utbildning och erfarenhet.⁵ Det finns inget krav på att utbildningen och erfarenheten är inriktad mot den skolform eller de årskurser som rektorn ansvarar för. Det går inte att säga med säkerhet att rektorer som

¹ 2 kap. 13 § skollagen (2010:800).

² 2 kap. 18 § andra stycket skollagen.

³ 2 kap. 17 § skollagen.

⁴ 2 kap. 9 § skollagen.

⁵ 2 kap. 11 § skollagen.

saknar en lärarutbildning inte uppfyller kravet på pedagogisk insikt genom utbildning.

Studie- och yrkesvägledare

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.⁶ För att få anställas utan tidsbegränsning för studie- och yrkesvägledning ska den sökande ha en utbildning avsedd för sådan verksamhet.⁷

Annan pedagogisk personal

Till personalgruppen annan pedagogisk personal räknas i Skolverkets statistik den personal som har pedagogiska uppgifter och som arbetar med elevgrupper (fler än en elev). Det kan exempelvis vara lärarassistenter, elevassistenter, studiehandledare på modersmål och fritidsledare.

Lärarassistenter

Det finns inga formella utbildnings- eller kompetenskrav för yrkesrollen lärarassistent, utan det är upp till respektive rektor att avgöra vilken kompetens som krävs för att få anställning som sådan.

Studiehandledare på modersmål

Studiehandledning på modersmål är en stödinsats inom skolan. Det finns dock inte några krav angivna i skollagen eller i någon förordning när det gäller vilken utbildning eller kompetens en studiehandledare ska ha.

Om statistiken om pedagogisk personal

Här presenterar vi statistik om pedagogisk personal i skolformerna⁸:

- förskoleklass
- grundskola
- anpassad grundskola
- specialskola
- sameskola (redovisas i statistiken för grundskolan)
- gymnasieskola
- anpassad gymnasieskola
- kommunal vuxenutbildning (komvux).⁹

⁶ 2 kap. 29 § skollagen.

⁷ 2 kap. 30 § skollagen.

⁸ Statistiken omfattar alltså inte hela skolväsendet. Personal i fritidshem och öppen fritidsverksamhet ingår i samma statistikinsamling men redovisas tillsammans med elevstatistiken för fritidshem. Personal i förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola ingår i en annan insamling och redovisas separat.

⁹ Skolformen kommunal vuxenutbildning omfattar komvux på grundläggande nivå och gymnasial nivå, komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå och gymnasial nivå samt komvux i svenska för invandrare.

Om inget annat anges avser de redovisade uppgifterna antalet tjänstgörande personer omräknat till heltidstjänster. Observera att vi presenterar statistik om personal i förskolan och i fritidshem separata pm.

Statistiken presenteras utifrån de olika yrkeskategorierna, kön, huvudmannatyp, skolform och undervisningsämne.¹⁰ Ytterligare uppgifter finns tillgängliga på Skolverkets webbplats. Här redovisar vi andel lärare med legitimation och behörighet. Vidare redovisar vi andel lärare med legitimation och behörighet per aktuellt undervisningsämne. I statistiken över andelen lärare med legitimation och behörighet ingår endast lärare som undervisar i ämnen med legitimationskrav, vilket betyder att lärarkategorier som är undantagna från legitimationskravet inte är inräknade. I förskoleklassen redovisas andel lärare och förskollärare med legitimation med behörighet för förskoleklass.

När vi presenterar statistiken i löpande text avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 136 703 lärare anges som 137 000 lärare och att 13 128 lärare anges som 13 100 lärare. Alla beräkningar utgår dock från ej avrundade uppgifter.

Insamling av uppgifter

Statistiken över pedagogisk personal ingår i Sveriges officiella statistik och avser pedagogisk personal den 15 oktober eller närliggande vardag. Skolverket begär in uppgifter från skolenheter via Statistiska centralbyrån (SCB). Statistikinsamlingen avser samtliga aktiva skolenheter den 15 oktober.

I årets undersökning har uppgifter om pedagogisk personal samlats in från nästan 7 340 skolenheter i Sverige och omfattar skolformer från förskoleklass och uppåt. Bortfallet i insamlingen är högre än förra året och därför är osäkerheten i siffrorna något större än tidigare, läs mer under avsnittet Jämförbarhet över tid.

Uppgifter om lärarnas och förskollärarnas behörighet har hämtats från Skolverkets lärar- och förskolläraryregister.¹¹

Med lärare som har pedagogisk högskoleexamen avses lärare som har lärarexamen, förskolläraryexamen eller fritidspedagogexamen och som fått examensbevis utfärdad. Uppgifter om lärarnas utbildning hämtas från SCB:s universitet- och högskoleregister samt från SCB:s register över befolkningens utbildning.¹²

¹⁰ I gymnasieskolan är det endast möjligt att redovisa andelen behöriga lärare inom ett begränsat antal av ämnena. I gymnasieskolan finns det drygt 270 ämnen, varav 30 vanliga ämnen eller så kallade f.d. bilaga 4-ämnena, 40 så kallade vissa ämnen och drygt 200 yrkesämnena. Eftersom det är för många ämnen för att rapporteringen av pedagogisk personal ska vara hanterbar för gymnasieskolenheterna samlas endast ett urval av 21 så kallade f.d. bilaga 4-ämnena, som ingår i de flesta nationella program, som enstaka ämnen till registret över pedagogisk personal. Eftersom det endast går att matcha undervisningsämnena som samlas in som enstaka ämnen med ämnesbehörigheter i förskollärary- och lärarlegitimationsregistret är det enbart möjligt att redovisa andelen behöriga lärare i de ämnen som samlas in som enstaka ämnen.

¹¹ Alla lärare och förskollärare som har fått legitimation utfärdad till och med den 22 februari 2024 omfattas.

¹² Alla lärare och förskollärare som har tagit ut sin examen senast den 30 juni 2023 omfattas.

Jämförbarhet över tid

Här beskriver vi förändringar som påverkar jämförbarheten över tid. Det kan vara ändringar i definitioner, att metoder ändras i framställningen av statistiken eller omvärldsförändringar som påverkar jämförbarheten. Här ingår också förändringar i skolförfattningarna.

Läsåret 2023/24 tjänstgör totalt 141 000 lärare, omräknat till heltidstjänster. Bortfallet i årets insamling är större än vanligt. Vi har använt förra läsårets rapportering som en uppskattning av hur många lärare som saknas i insamlingen. Uppskattningen visar att omkring 770 heltidstjänster saknas i insamlingen för läsåret 2023/24. Av dessa uppskattar vi att nästan 600 heltidstjänster saknas i grundskolan och lite drygt 100 i gymnasieskolan. Bortfallet av pedagogisk personal förekommer i samtliga skolformer, men det är något högre bland enskilda huvudmän än bland kommunala, sett till både andelen skolenheter och andelen heltidstjänster. I det färdiga registret över pedagogisk personal ingår nästan 7 340 skolenheter. Sammanlagt 104 skolenheter har inte rapporterat in uppgifter i insamlingen. Det ökade bortfallet medför en något större osäkerhet i siffrorna jämfört med föregående läsår.

Från och med läsåret 2019/20 inkluderar inte statistiken personal inom utbildning vid folkhögskola som motsvarar kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (i enlighet med 24 kap. 11–15 §§ skollagen). Läsåret 2018/19 var 213 personer (motsvarande 168 heltidstjänster) verksamma som lärare inom sådan utbildning.

Angående rektorer tydliggjorde vi i insamlingen för läsåret 2018/19 att enbart en rektor per skolenhet får rapporteras in.

För gymnasieskolan redovisas sedan läsåret 2017/18 två olika mått för andelen lärare med legitimation och behörighet: exklusive respektive inklusive lärare för introduktionsprogrammen. I det här pm:et använder vi måttet exklusive lärare för introduktionsprogrammen för gymnasieskolan, eftersom det måttet även är jämförbart över en längre tid.

Uppgifterna för förskoleklassen är enbart jämförbara för de senaste läsåren eftersom definitionerna för personalkategorierna är mer specificerade från och med läsåret 2017/18.

Studiehandledare på modersmål och lärarassistenter specificeras i insamlingen och särredovisas sedan läsåren 2016/17 respektive 2017/18. Tidigare ingick de enbart i kategorin annan pedagogisk personal men redovisas nu även som egna yrkeskategorier.

Inom den kommunala vuxenutbildningen ingår från och med läsåret 2012/13 inte längre personal verksam vid enskilda utbildningsanordnare i måttet över antal heltidstjänster.

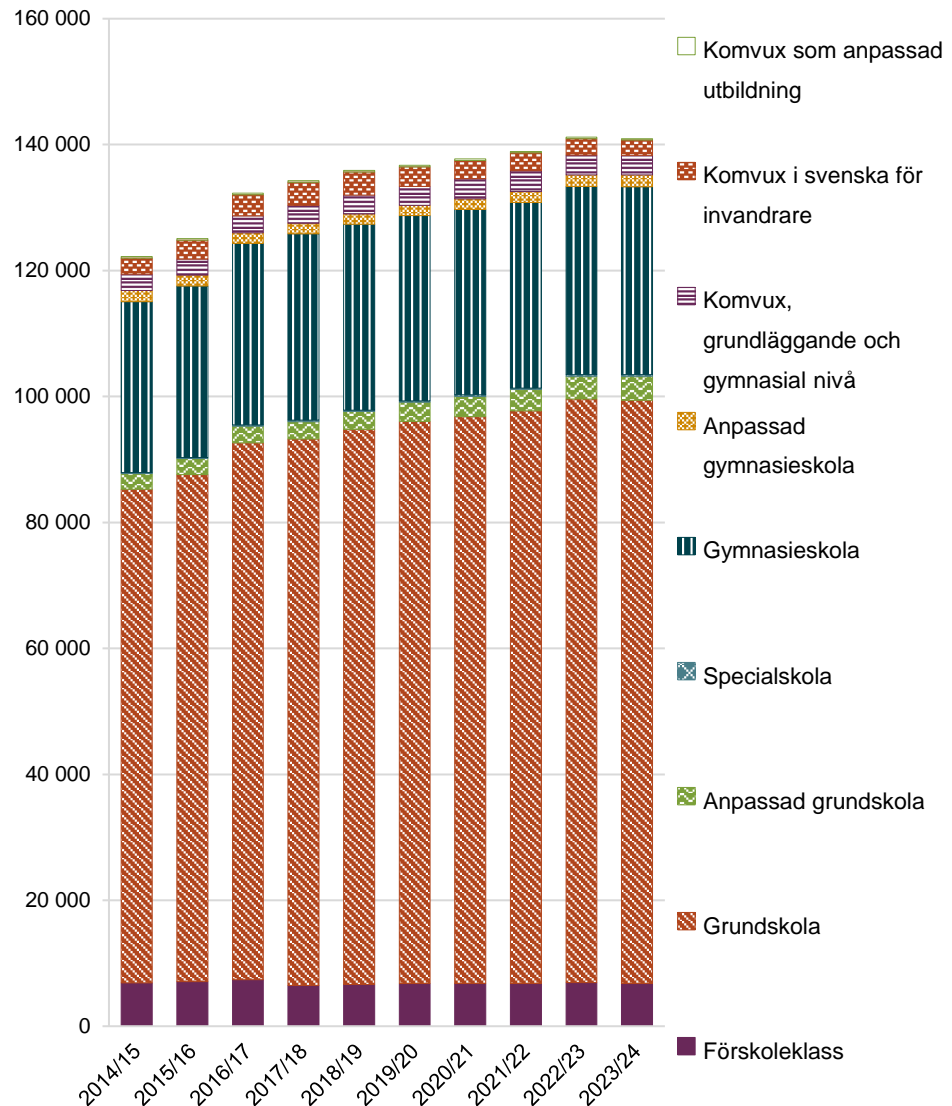
Antalet lärare i skola och vuxenutbildning

Här presenterar vi uppgifter om antalet lärare i olika skolformer samt hur antalet lärare har förändrats över tid. Vi redovisar också hur lärartätheten ser ut per skolform samt lärarnas könsfördelning inom de olika skolformerna.

Antalet lärare i olika skolformer

Läsåret 2023/24 tjänstgör totalt 141 000 lärare, omräknat till heltidstjänster, i de aktuella skolformerna. Det innebär att antalet lärare är på samma nivå som det föregående läsåret. I diagram 1 presenteras utvecklingen av antalet lärare, omräknat till heltidstjänster, inom de olika skolformerna i skola och vuxenutbildning under de senaste tio läsåren.

Diagram 1. Antal lärare (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2014/15–2023/24.

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för samtliga läsår. Grundskola, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Anpassad grundskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Specialskola, Personal, tabell 4 för samtliga läsår. Gymnasieskola, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Anpassad gymnasieskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Komvux, Personal, tabell 4A för samtliga år. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Komvux som anpassad utbildning, Personal, tabell 4A för samtliga läsår.

Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.

Det finns flest lärare i grundskolan med 92 600 lärare. Näst flest finns det i gymnasieskolan, där antalet lärare är 29 900. Antalet lärare både i grundskolan och antalet lärare i gymnasieskolan är på samma nivå jämfört med det föregående läsåret. Sett över en längre tidsperiod har antalet lärare ökat tydligt, särskilt i grundskolan där antalet lärare har ökat med 18 procent sedan 2014/15. Under samma period har antalet lärare i gymnasieskolan ökat med 10 procent.

Lärartäthet

I tabell 1 redovisas utvecklingen av antalet elever i förhållande till antalet lärare, det vill säga lärartätheten.

Tabell 1. Antal elever per lärare (heltidstjänster), per skolform läsåren 2019/20–2023/24.

Skolform	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Förskoleklass	18,0	18,3	18,1	17,9	17,6
Grundskola	12,2	12,2	12,2	12,0	12,0
Anpassad grundskola	4,1	4,2	4,3	4,2	4,2
Gymnasieskola	12,1	12,2	12,3	12,2	12,3
Anpassad gymnasieskola	3,8	4,0	3,9	3,9	3,9
Specialskola	3,2	3,1	3,2	3,2	2,9
Komvux som anpassad utbildning	15,1	15,1	15,5	15,3	15,5
Komvux, grund/gymn. nivå ¹⁾	14,7	13,6	11,1	9,9	..
Komvux i svenska för invandrare ¹⁾	24,6	23,9	22,6	22,4	..

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för samtliga läsår. Grundskola, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Anpassad grundskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Gymnasieskola, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Anpassad gymnasieskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Specialskola, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Komvux som anpassad utbildning, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Komvux, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 2 för samtliga läsår.

1) Uppgifter för läsåret 2023/24 publiceras senare i år.

Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.

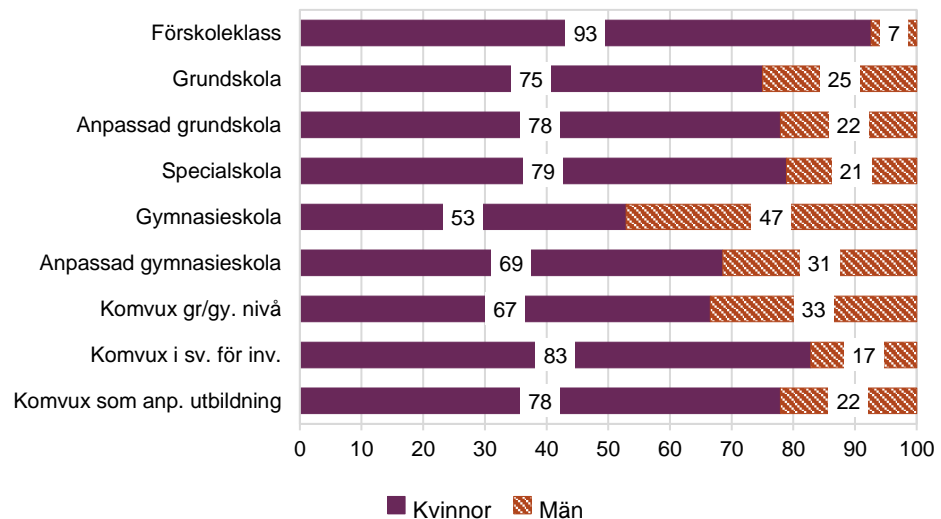
Antalet elever per lärare skiljer sig åt mellan skolformerna. Lärartätheten är högst i specialskolan, den anpassade gymnasieskolan och den anpassade grundskolan där antalet elever per lärare är mellan 2,9 och 4,2 läsåret 2023/24. I grund- och gymnasieskolan är motsvarande siffra 12,0 respektive 12,3 elever per lärare. Lärartätheten inom förskoleklassen är lägre, 17,6 elever per lärare, liksom lärartätheten inom den kommunala vuxenutbildningen som anpassad utbildning. För den kommunala vuxenutbildningen på kommunal och gymnasial nivå samt i svenska för invandrare publiceras uppgifterna om lärartäthet för läsåret 2023/24 senare i år.

Jämfört med det föregående läsåret har lärartätheten ökat något i förskoleklassen och i specialskolan. I övriga skolformer är lärartätheten i stort sett oförändrad jämfört med läsåret innan. Under de senaste fem läsåren har lärartätheten ökat något i förskoleklassen och i specialskolan men minskat något i komvux som anpassad utbildning.

Könsfördelningen bland lärarna

Statistiken innehåller uppgifter om könsfördelning baserat på juridiskt kön och diagram 2 beskriver andelen kvinnor och män bland lärarna i de olika skolformerna under läsåret 2023/24.

Diagram 2. Könsfördelning (andel i procent) bland tjänstgörande lärare per skolform läsåret 2023/24.

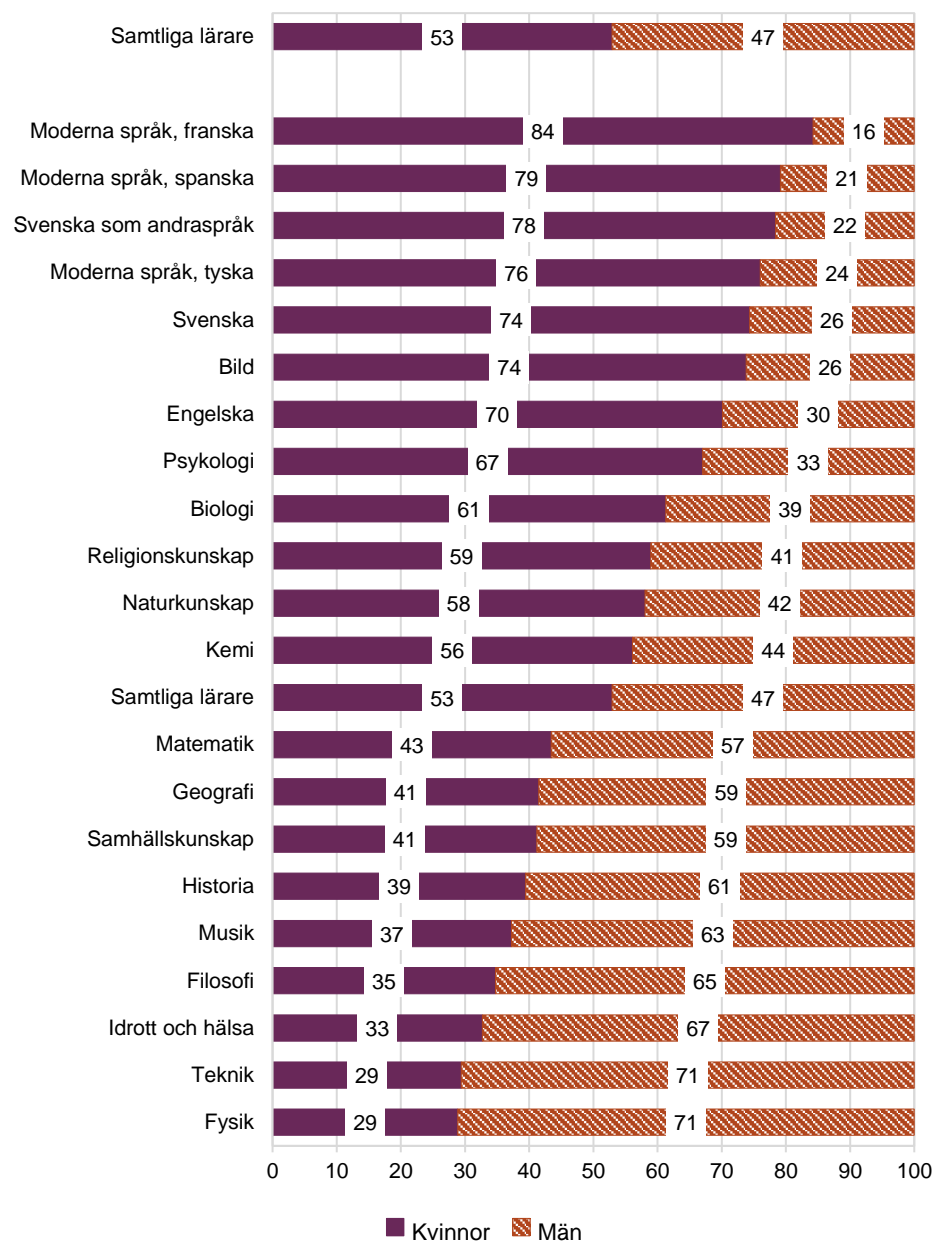

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för läsåret 2023/24. Grundskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2023/24. Anpassad grundskola, Personal, tabell 3A för läsåret 2023/24. Specialskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2023/24. Gymnasieskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2023/24. Anpassad gymnasieskola, Personal, tabell 3A för läsåret 2023/24. Komvux, Personal, tabell 3 för läsåret 2023/24. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 3 för läsåret 2023/24. Komvux som anpassad utbildning, Personal, tabell 3 för läsåret 2023/24.

Kvinnorna är i majoritet bland lärarna i samtliga skolformer men i gymnasieskolan är könsfördelningen mer jämn. Andelen kvinnliga lärare tenderar att vara större ju yngre elever som skolformerna riktar sig till. I förskoleklassen är 93 procent av lärarna kvinnor, medan motsvarande andel bland lärarna i gymnasieskolan är 53 procent.

I gymnasieskolan skiljer sig könsfördelningen bland lärarna mellan olika ämnen, även om könsfördelningen för gymnasieskolan som helhet är relativt jämn. Diagram 3 visar könsfördelningen bland lärarna i 21 olika ämnen som är gemensamma för de flesta programmen i gymnasieskolan.

Diagram 3. Könsfördelning (andel i procent) bland tjänstgörande lärare i gymnasieskolan per ämne läsåret 2023/24.

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 5A för läsåret 2023/24.

I likhet med tidigare läsår finns en hög andel kvinnor bland de lärare i gymnasieskolan som undervisar i språkämnen, bild och psykologi medan en majoritet av lärarna i fysik, teknik, idrott och hälsa och filosofi är män.

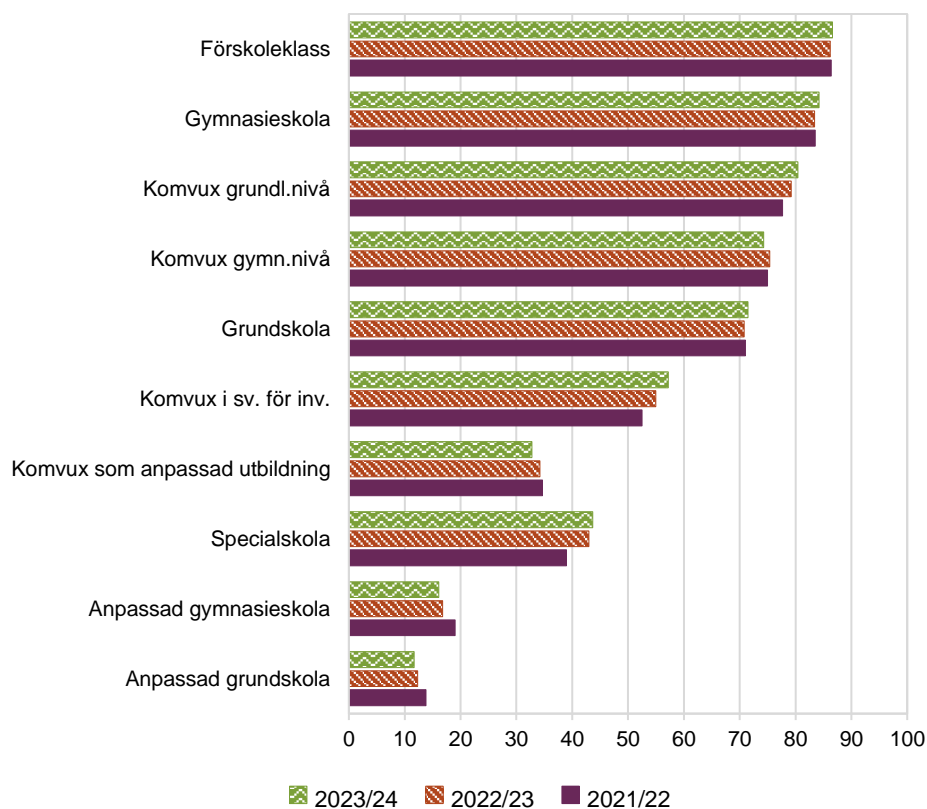
Lärarnas utbildning och erfarenhet

Här redovisar vi uppgifter om andelen lärare med legitimation och behörighet för respektive skolform under de senaste tre läsåren. Vi beskriver också skillnader i andelen behöriga lärare efter typ av huvudman i grundskolan och gymnasieskolan samt hur lärarnas behörighet skiljer sig mellan olika ämnen. Vi presenterar även statistik om modersmållärare samt om speciallärare och specialpedagoger.

Andel lärare med legitimation och behörighet

Andelen lärare med legitimation med behörighet varierar mellan de olika skolformerna. I diagram 4 visas andelen lärare med legitimation och behörighet för respektive skolform under de senaste tre läsåren.

Diagram 4. Andelen lärare (omräknat i heltidstjänster) med legitimation och behörighet per skolform läsåren 2021/22–2023/24.

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 3 för samtliga läsårs. Grundskolan, Personal, tabell 8 för samtliga läsårs. Anpassad grundskola, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Specialskolan, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för samtliga läsårs. Anpassad gymnasieskola, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Komvux, Personal, tabell 6 för samtliga läsårs. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Komvux som anpassad utbildning, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs.

Uppgifterna för gymnasieskolan är exklusive lärare på introduktionsprogram. Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.

Det är fortsatt förskoleklassen som har högst andel behöriga lärare och förskollärare, nästan 87 procent. Därefter följer gymnasieskolan med drygt 84 procent behöriga lärare och komvux på grundläggande och gymnasial nivå där drygt 80 respektive 74 procent är behöriga. I grundskolan är drygt 71 procent av lärarna behöriga. I anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola är enbart 12 respektive 16 procent av lärarna behöriga.

Som diagram 4 visar har andelen lärare med legitimation och behörighet varierat under de tre senaste läsåren. I de anpassade skolformerna har andelen behöriga lärare minskat sedan 2022/23. I komvux i svenska för invandrare har andelen behöriga lärare i stället ökat jämfört med 2022/23. Andelen behöriga lärare i anpassad grundskola har minskat varje år, även läsåren innan de läsåren som visas i diagram 4, från 21 procent läsåret 2015/16 till 12 procent läsåret 2023/24. I förskoleklassen, grundskolan, gymnasieskolan, specialskolan och komvux på grundläggande och gymnasial nivå är andelen behöriga lärare ungefär densamma som läsåret 2022/23.

Behörigheten är högre hos kommunala huvudmän än hos enskilda huvudmän. Tabell 2 visar andelen lärare med legitimation och behörighet i grundskolan och gymnasieskolan för kommunal respektive enskild huvudman under de senaste nio läsåren.

Tabell 2. Andel lärare (omräknat till heltidstjänster) med legitimation och behörighet i grundskolan och i gymnasieskolan, totalt och per kommunal och enskild huvudman läsåren 2015/16–2023/24.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Grundskolan totalt	72,7	71,4	71,4	70,5	70,1	71,1	71,0	70,8	71,5
Kommunal huvudman	74,1	72,6	72,4	71,5	71,2	72,2	72,0	71,8	72,4
Enskild huvudman	62,5	62,3	63,4	63,1	62,5	63,5	64,2	63,9	65,1
Gymnasieskolan totalt	79,1	79,6	80,6	81,4	81,6	82,4	83,5	83,4	84,2
Kommunal huvudman	81,1	81,5	83,7	84,7	84,9	85,4	86,9	86,7	87,2
Enskild huvudman	73,5	73,8	72,6	72,9	73,0	75,0	75,4	75,7	77,4

Källa: Statistik från skolverket.se. Grundskolan – Personalstatistik med behörighet – per ämne och kategori, läsåren 2016/17–2023/24. Gymnasieskolan – Personalstatistik med behörighet – per ämne och kategori, läsåren 2016/17–2023/24. Grundskolan, Personal, tabell 8A-C för läsåren 2020/21–2023/24. Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A-C för läsåren 2020/21–2023/24.

Uppgifterna för gymnasieskolan är exklusive lärare på introduktionsprogram.

Andelen lärare i grundskolan med legitimation och behörighet är drygt 7 procentenheter högre hos kommunala än hos enskilda huvudmän läsåret

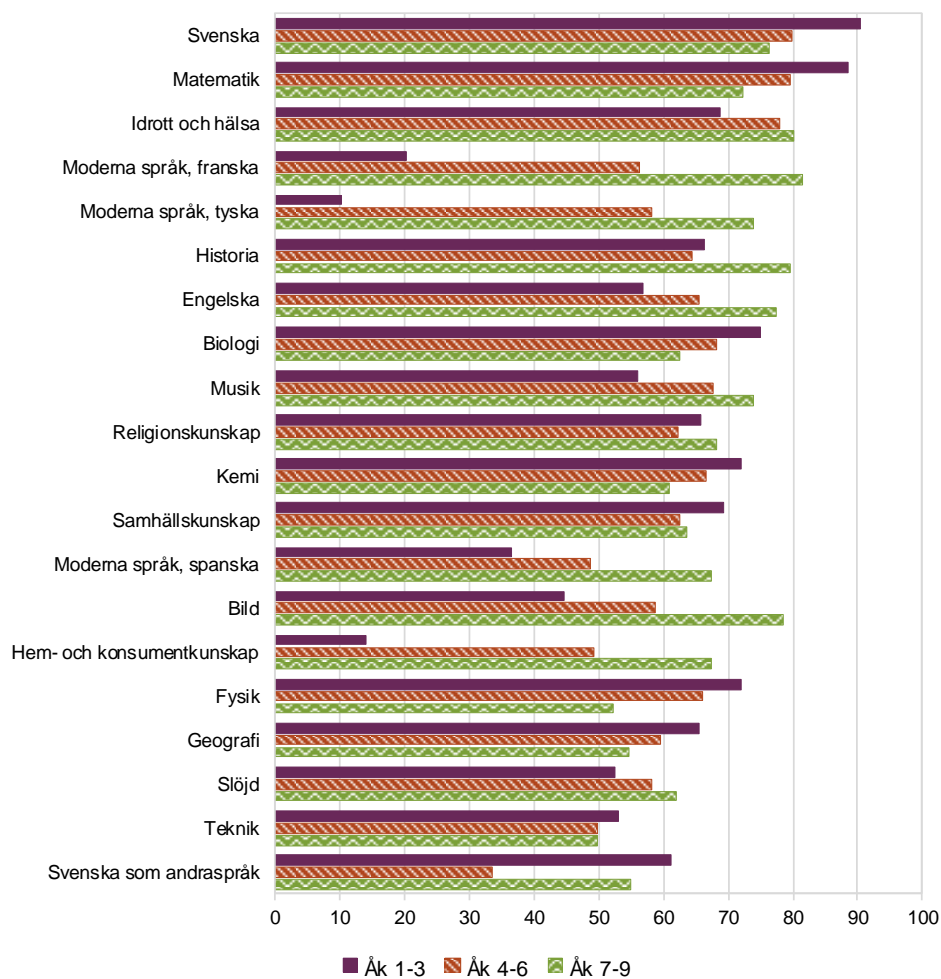
2023/24. Skillnaden mellan kommunala och enskilda huvudmän i grundskolan har minskat över tid.

Även i gymnasieskolan är andelen lärare med legitimation och behörighet högre hos kommunala huvudmän än hos enskilda huvudmän. Jämfört med läsåret 2022/23 har andelen behöriga gymnasielärare ökat något mer i skolenheter med enskild huvudman. Sedan 2015/16 har andelen behöriga gymnasielärare ökat hos både kommunala och enskilda huvudmän. Ökningen i andelen behöriga har under den här perioden varit större för gymnasielärare i skolenheter med kommunal huvudman än för gymnasielärare i skolenheter med enskild huvudman.

Behörighet inom olika ämnen

Andelen behöriga lärare skiljer sig åt mellan olika ämnen och stadier i grundskolan. I diagram 5 redovisas andelen behöriga lärare per undervisningsämne och stadium, sorterat i fallande ordning efter de ämnen som har högst andel behöriga lärare totalt sett i grundskolan läsåret 2023/24. Samma lärare kan undervisa i flera ämnen och redovisas i förekommande fall för samtliga undervisningsämnen som läraren är behörig i.

Diagram 5. Grundskolan – andelen tjänstgörande lärare (procent, omräknat till heltidstjänster) med behörighet per undervisningsämne och stadium läsåret 2023/24.

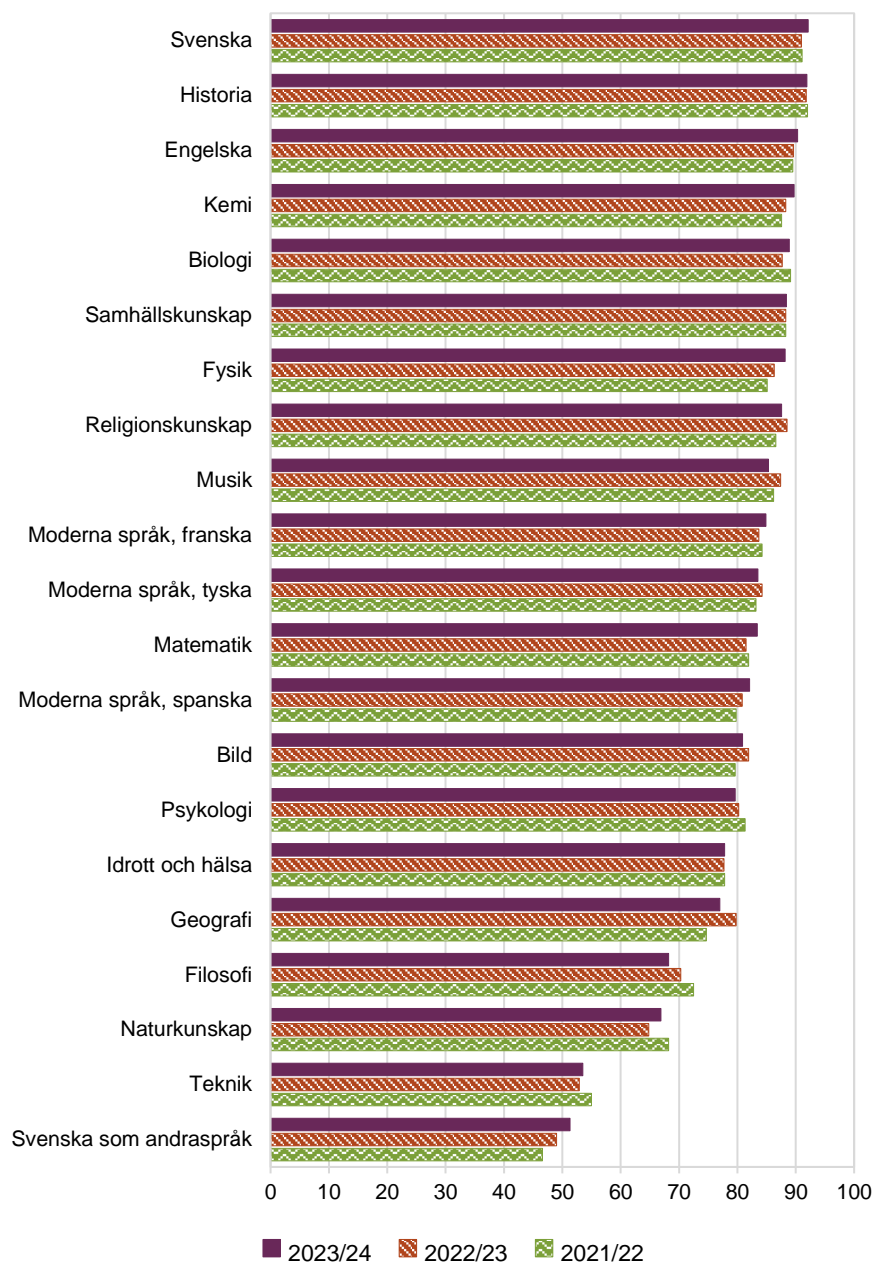
Källa: Grundskolan, Personal, tabell 8A för läsåret 2023/24.

De ämnen som totalt har den högsta andelen behöriga lärare i det aktuella undervisningsämnet i grundskolan är svenska, matematik, idrott och hälsa samt franska. De ämnen som har den lägsta genomsnittliga andelen lärare med behörighet i det aktuella undervisningsämnet är svenska som andraspråk och teknik.

I merparten av undervisningsämnena syns mindre förändringar i andelen behöriga jämfört med det föregående läsåret. Bland lärare i musik, franska, idrott och hälsa samt matematik har andelen behöriga ökat. Andelen har däremot minskat i tyska.

Även i gymnasieskolan skiljer sig andelen behöriga lärare mellan olika ämnen. Diagram 6 visar andelen lärare i gymnasieskolan med behörighet per undervisningsämne läsåren 2021/22–2023/24 sorterat efter de ämnen som har högst andel behöriga lärare. Samma lärare kan undervisa i flera ämnen och redovisas i så fall för samtliga undervisningsämnena som läraren är behörig i. Eftersom antalet ämnen i gymnasieskolan uppgår till totalt över 270 ingår endast ett urval i tabellen nedan.

Diagram 6. Gymnasieskolan – andelen tjänstgörande lärare (procent, omräknat i heltidstjänster) med behörighet per undervisningsämne (exklusive introduktionsprogram) läsåren 2021/22–2023/24.

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för läsåren 2020/21–2023/24.

De ämnen som har den högsta andelen behöriga lärare är svenska, historia och engelska. Av lärarna som undervisar i dessa ämnen är över 90 procent behöriga i respektive ämne. De ämnen som har lägst andel behöriga lärare är svenska som andraspråk och teknik. I dessa ämnen är drygt 50 procent av lärarna behöriga läsåret 2023/24.

Jämfört med det föregående läsåret ökade andelen behöriga lärare mest i svenska som andraspråk och naturkunskap. Andelen behöriga lärare minskade mest i geografi, filosofi och musik.

Huvudregeln är att alla som undervisar i gymnasieskolan ska vara legitimerade och behöriga i de ämnen de undervisar i. Det stora antalet yrkesämnen i gymnasieskolan gör att vi endast samlar in och presenterar kategorier av yrkesämnen i statistiken om yrkeslärare. I statistiken om yrkeslärares behörighet räknas läraren som behörig om denne har legitimation i skolformen gymnasieskola. Tabell 3 visar hur andelen behöriga yrkeslärare skiljer sig åt mellan olika kategorier av yrkesämnen.

Tabell 3. Andelen tjänstgörande yrkeslärare med behörighet för gymnasieskolan, efter yrkesämneskategorier läsåret 2023/24.

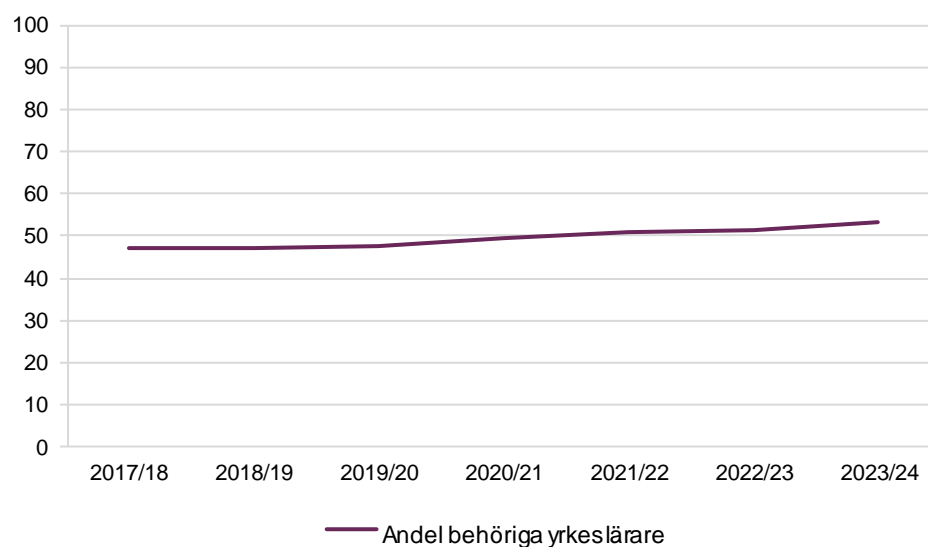
Kategorier	Andel behöriga
Totalt	53,1
<i>därav huvudsakliga yrkesämneskategorier</i>	
försäljning och service	73,2
barn och fritid	72,7
vård och omsorg	69,0
hantverk	67,8
restaurang och livsmedel	67,8
hotell och turism	66,7
naturbruk	47,0
industriteknik	43,9
bygg och anläggning	43,6
el och energi	39,8
fordon och transport	37,6
VVS och fastighet	31,2
övriga ämnen	63,8

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för läsåret 2023/24.

Som framgår av tabell 3 är andelen behöriga yrkeslärare högst för ämnena som ingår i kategorierna försäljning och service samt barn och fritid, över 70 procent. Lägst är den för ämnena som ingår i kategorin VVS och fastighet, cirka 31 procents behöriga yrkeslärare.

Totalt sett är andelen behöriga bland yrkeslärarna 53 procent för läsåret 2023/24. Diagram 7 visar utvecklingen de senaste sju läsåren.

Diagram 7. Gymnasieskolan – andelen tjänstgörande yrkeslärare med behörighet för gymnasieskolan, läsåren 2017/18–2023/24.

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för läsåren 2017/18–2023/24

Över tid har andelen yrkeslärare som är behöriga för gymnasieskolan legat runt 50 procent. Andelen har ökat något mellan läsåren 2017/18 och 2023/24.

Modersmåslärare

Tabell 4 visar utvecklingen av antalet modersmåslärare under de senaste fem läsåren.

Tabell 4. Antalet modersmåslärare, tjänstgörande och heltidstjänster samt genomsnittlig tjänstgöringsgrad, i skola och vuxenutbildning läsåren 2019/20–2023/24.

Läsår	Antal tjänstgörande	Antal heltidstjänster	Genomsnittlig tjänstgöringsgrad i procent (%)
2023/24	5 764	3 048	53
2022/23	5 889	3 165	54
2021/22	5 944	3 109	52
2020/21	6 075	3 228	53
2019/20	6 202	3 375	54

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1D för läsåren 2019/20–2023/24.

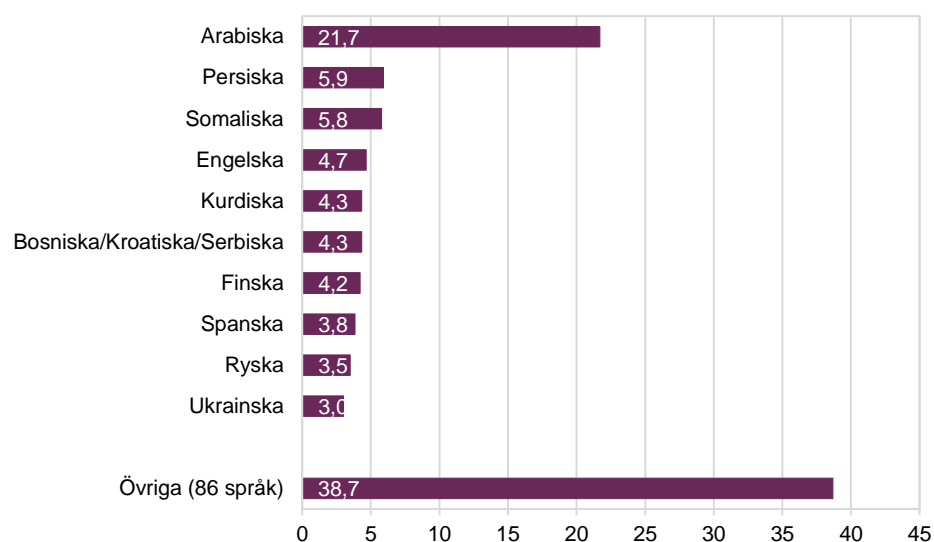
Lsåret 2023/24 tjänstgör drygt 5 760 personer som modersmåslärare inom skola och vuxenutbildning. Det motsvarar ungefär 3 050 heltidstjänster, eftersom den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 53 procent.

Antalet tjänstgörande modersmåslärare har minskat de senaste läsåren och detsamma gäller antalet heltidstjänster. Den genomsnittliga tjänstgöringsgraden ligger stabilt på drygt 50 procent.

Av modersmållärarna är 72 procent kvinnor och 28 procent män. Vidare är 96 procent av modersmållärarna födda utomlands.

Diagram 8 visar fördelningen av modersmållärarna efter de tio största modersmålen. Det modersmål som har flest modersmållärare (omräknat till heltidstjänster) är arabiska, följt av persiska och somaliska. Uttryckt i heltidstjänster är det 22 procent av modersmållärarna som undervisar i arabiska. Nytt för läsåret 2023/24 är att ukrainska, sett till antalet heltidstjänster, är bland de tio största modersmålen.

Diagram 8. Andelen modersmållärare (procent, omräknat till heltidstjänster) efter modersmål läsåret 2023/24.

Källa: Grundskolan, Personal, Tabell 1D för läsåret 2023/24.

Läsåret 2023/24 finns det 208 tjänstgörande modersmållärare som undervisar i ukrainska och en övervägande majoritet av dem undervisar i grundskolan. Det finns 227 modersmållärare som undervisar i ryska, även de huvudsakligen i grundskolan. Antalet modersmållärare i både ukrainska och ryska har ökat sedan förra läsåret och ökningen är störst bland dem som undervisar i ukrainska.

Drygt 39 procent av modersmållärarna har en pedagogisk högskoleexamen och andelen skiljer sig mellan de olika modersmålen. I de tre modersmål som har flest modersmållärare varierar andelen modersmållärare med pedagogisk högskoleexamen mellan 9 och 42 procent, varav arabiska har högst andel modersmållärare med pedagogisk högskoleexamen.

Läsåret 2023/24 undervisar 296 tjänstgörande modersmållärare i de nationella minoritetsspråken. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det drygt 160 modersmållärare, vilket är något färre än det föregående läsåret. Kvinnorna är i majoritet bland lärarna i de nationella minoritetsspråken, förutom i romani chib där könsfördelningen är mer jämn. Till skillnad från övriga modersmållärare är en större andel av modersmållärarna i de nationella minoritetsspråken födda i Sverige.

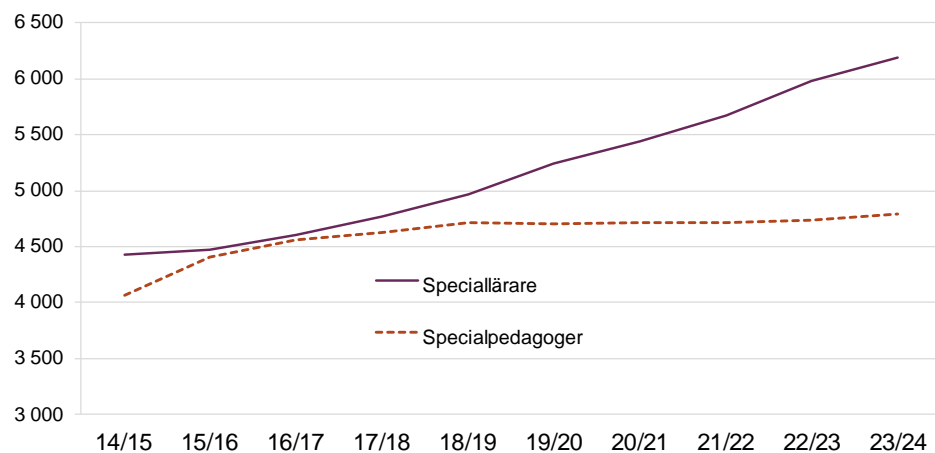
Andelen modersmåslärare som har en pedagogisk högskoleexamen skiljer sig mellan de olika nationella minoritetsspråken. Bland modersmåslärare som undervisar i finska, det minoritetsspråk med flest modersmåslärare, har sex av tio en pedagogisk högskoleexamen. Bland modersmåslärare i samiska, det minoritetsspråk med näst flest modersmåslärare, är det 44 procent som har en pedagogisk högskoleexamen.

Speciallärare och specialpedagoger

Läsåret 2023/24 tjänstgör 7 460 speciallärare och 5 630 specialpedagoger inom skola och vuxenutbildning. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det 6 190 speciallärare och 4 790 specialpedagoger. Av speciallärarna är 91 procent kvinnor och 9 procent män. Av specialpedagogerna är 92 procent kvinnor och 8 procent är män.

Diagram 9 visar utvecklingen av antalet speciallärare och specialpedagoger under de senaste åtta läsåren.

Diagram 9. Antal speciallärare och specialpedagoger (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2014/15–2023/24.

Källa: Grundskola, Personal, tabell 1A för läsåren 2014/15–2023/24.

Notera den brutna y-axeln.

Mellan läsåren 2014/15 och 2023/24 har antalet speciallärare ökat med 40 procent medan antalet specialpedagoger ökat med 18 procent.

Merparten av speciallärarna och specialpedagogerna arbetar i grundskolan. Omräknat till heltidstjänster finns det 4 610 speciallärare och 3 370 specialpedagoger i grundskolan. Jämfört med det föregående läsåret har antalet speciallärare i grundskolan ökat med 2 procent och antalet specialpedagoger har minskat med nästan 1 procent.

Annan pedagogisk personal

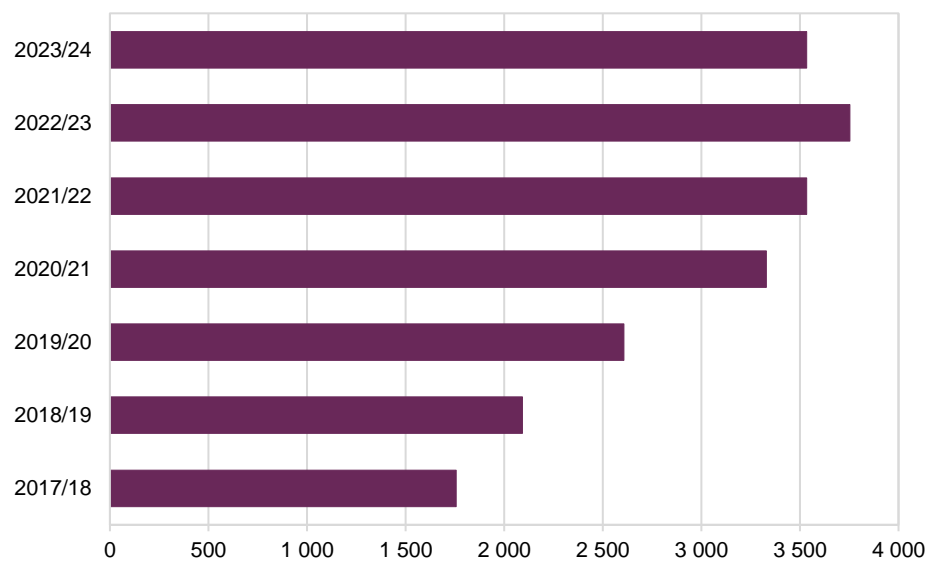
Här presenterar vi statistik om annan pedagogisk personal. Vi redovisar först uppgifter om antalet lärarassistenter och antalet studiehandledare på modersmål samt hur antalet heltidstjänster har utvecklats över tid. Därefter presenterar vi statistik om rektorer och studie- och yrkesvägledare.

Läsåret 2023/24 tjänstgör totalt 54 800 personer som annan pedagogisk personal inom skola och vuxenutbildning. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det 41 100 personer, vilket är en liten minskning jämfört med det föregående läsåret.

Lärarassistenter

Totalt tjänstgör 4 840 lärarassistenter i skola och vuxenutbildning läsåret 2023/24, vilket motsvarar 3 540 heltidstjänster. Diagram 10 visar utvecklingen av antalet lärarassistenter under de senaste sju läsåren.

Diagram 10. Antal lärarassistenter (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2017/18–2023/24.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1A för läsåren 2017/18–2023/24.

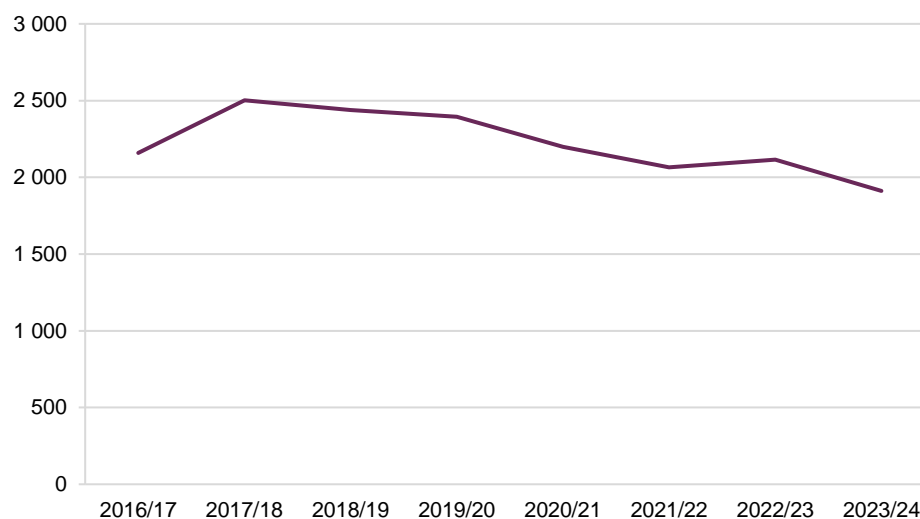
Som diagram 10 visar har antalet lärarassistenter för första gången minskat jämfört med det föregående läsåret.

Av lärarassistenterna är 65 procent kvinnor och 35 procent män. Totalt har 7 procent av lärarassistenterna en pedagogisk högskoleexamen. Andelen lärarassistenter med en tillsvidareanställning har ökat över tid. Lsåret 2023/24 var 75 procent tillsvidareanställda, vilket kan jämföras med 53 procent 2017/18.

Studiehandledare på modersmål

Läsåret 2023/24 tjänstgör nästan 4 100 personer som studiehandledare på modersmål i skola och vuxenutbildning. Det motsvarar drygt 1 900 heltidstjänster och innebär att den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 47 procent. Diagram 11 visar utvecklingen av antalet studiehandledare på modersmål under de senaste åtta läsåren.

Diagram 11. Antal studiehandledare på modersmål (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2017/18–2023/24.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1D för läsåren 2017/18–2023/24.

Som diagram 11 visar har antalet studiehandledare på modersmål minskat något sedan 2016/17. Vid ett fåtal tillfällen har antalet ökat men dessa ökningarna har inte bestått över tid.

Två av tre studiehandledare är kvinnor. Det finns flest studiehandledare i språken arabiska, somaliska och persiska. Totalt är det 29 procent av studiehandledarna som har en pedagogisk högskoleexamen. Andelen med en tillsvidareanställning bland studiehandledarna har ökat. Läsåret 2023/24 var 71 procent tillsvidareanställda, vilket kan jämföras med 40 procent läsåret 2016/17.

Rektorer

Läsåret 2023/24 tjänstgör 5 630 rektorer i skola och vuxenutbildning. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det nästan 5 300. Majoriteten av rektorerna finns inom grundskolan, motsvarande 3 510 heltidstjänster. Cirka 1 070 rektorer, uttryckt i heltidstjänster, arbetar i gymnasieskolan.

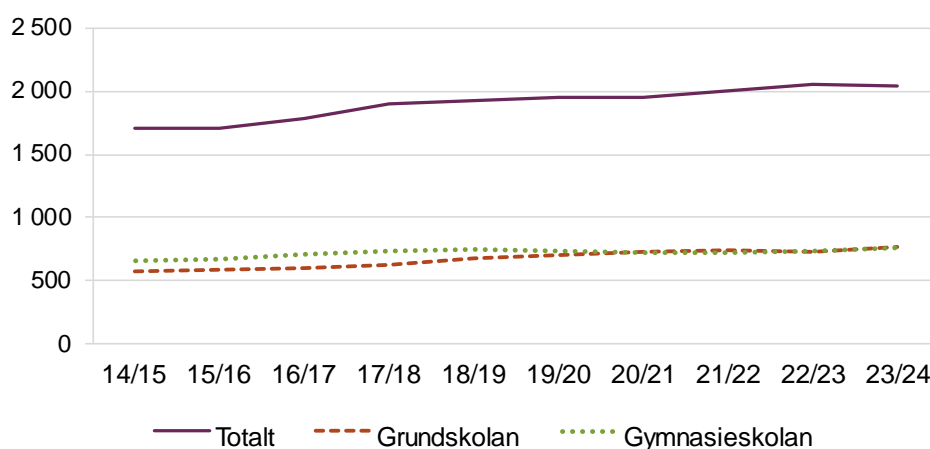
Av samtliga rektorer är 70 procent kvinnor och 30 procent män men könsfördelningen bland rektorer varierar mellan skolformerna. I grundskolan är 73 procent av rektorerna kvinnor och 27 procent män. I gymnasieskolan är könsfördelningen däremot jämnare, med 57 procent kvinnor och 43 procent män.

Av samtliga rektorer har 88 procent en pedagogisk högskoleexamen. I genomsnitt leder en rektor i grundskolan 28 lärare medan rektorer i gymnasieskolan i genomsnitt leder något fler, cirka 30 lärare.

Studie- och yrkesvägledare

Totalt tjänstgör 2 710 studie- och yrkesvägledare i skolväsendet läsåret 2023/24, vilket motsvarar 2 040 personer omräknat till heltidstjänster. Diagram 12 visar utvecklingen av antalet studie- och yrkesvägledare under de senaste tio läsåren, totalt och uppdelat på grundskolan och gymnasieskolan.

Diagram 12. Antal studie- och yrkesvägledare (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning samt uppdelat på grund- och gymnasieskola läsåren 2014/15–2023/24.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1 för läsåret 2014/15 och tabell 1A för läsåren 2015/16–2023/24.

Under de senaste tio åren har det totala antalet studie- och yrkesvägledare i grundskolan och gymnasieskolan ökat med 331 heltidstjänster, vilket motsvarar en ökning på nästan 20 procent. Som diagrammet visar har antalet studie- och yrkesvägledare inom grundskolan över tid närmat sig antalet på gymnasieskolan. Läsåret 2023/24 är det ungefär lika många studie- och yrkesvägledare som tjänstgör i grundskolan och i gymnasieskolan, totalt 1 510 heltidstjänster.

Av studie- och yrkesvägledarna är 84 procent kvinnor och 16 procent män. Könsfördelningen är i stort sett densamma inom grundskolan som inom gymnasieskolan. Läsåret 2023/24 har 63 procent av studie- och yrkesvägledarna inom grundskolan en studie- och yrkesvägledarutbildning. I gymnasieskolan är motsvarande andel 77 procent.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik

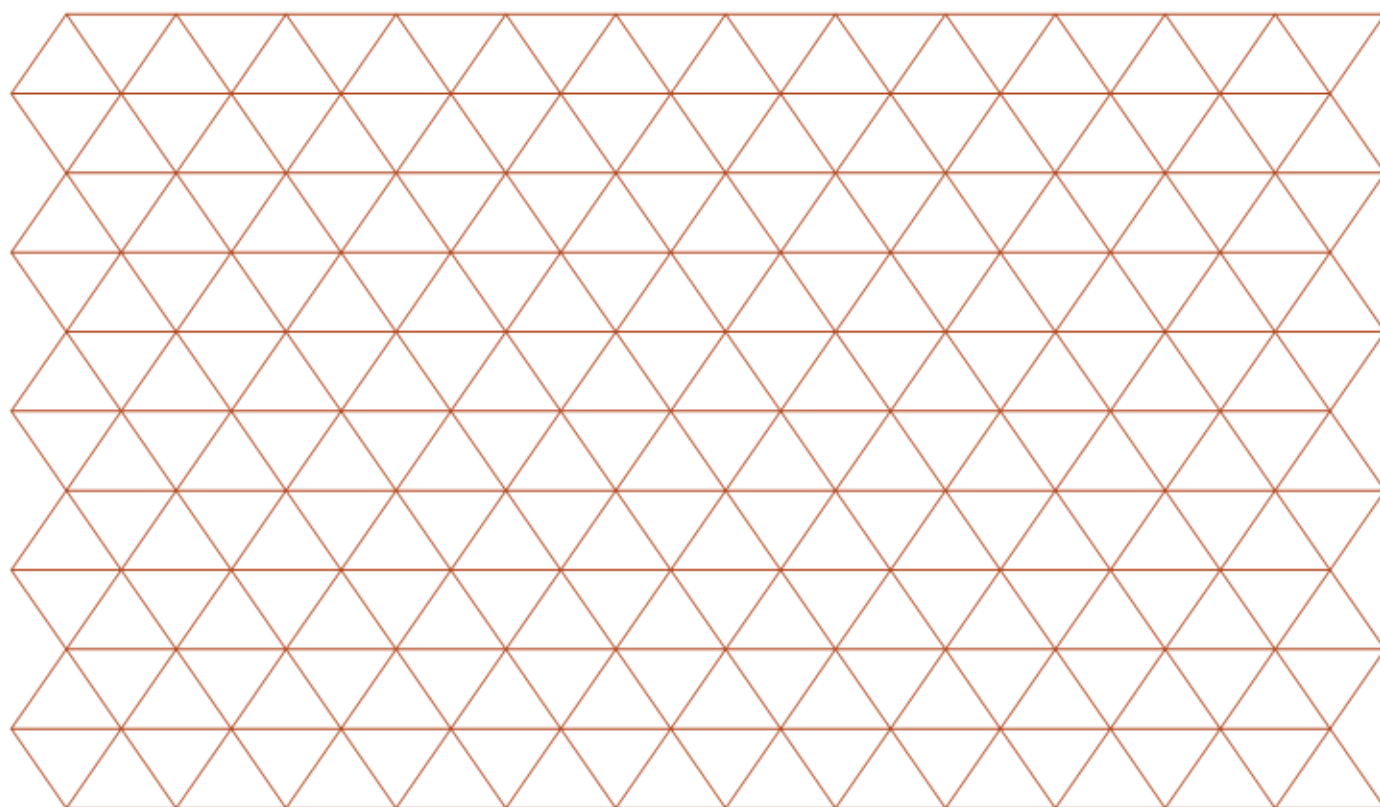
› [Sök statistik](#) › [Sveriges officiella statistik](#) › [\[skolform\]](#) › [\[statistikområde\]](#)

› [\[läsåår, termin, år\]](#) › [\[Tabell XX\]](#).

På Skolverkets webbplats redovisas statistiken för riket, län, kommuner, huvudmän och skolenheter.

I kvalitetsdeklarationen för statistiken finns information om statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet. Du hittar kvalitetsdeklarationen på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik. Om du har frågor om statistiken, mejla till utbildningsstatistik@skolverket.se.

Skolverket

www.skolverket.se